

Проф. др Чедомир Антић, председник Напредног клуба и некадашњи саборац за "Сведок" анализира лик и дело Млађана Динкића

Питали су ме, какво ће наслеђе остати иза Г17 и Динкића? Дуго сам размишљао.

Лично сам учествовао у стварању ове странке и написао сам њен први (слободно могу рећи и последњи) државни програм. Да је нестала 2005. или 2007. иза ње би остао сет реформи у финансијама и привреди, те идеја државне независности и поделе Косова и Метохије.

Овако, странка се осула, напослетку променила име, попут оних жена у давнини које су желеле да променом имена после свакојаког живота осигурају могућност удаје.

Опозиција га је мрзела (говорили су да су Србију највише упропастили Ф16 и Г17), ДСС га је видео као идеалну мету преко које је критикујући странце и експерте гађао ДС, а ДС је подозревао да ће се промућурни експерти окористити о његове бираче и страначку машину како би се сами домогли власти. Време је показало да су сви били у праву.

У септембру 2006. написао сам текст за „Сведок“ под насловом Морал једне лигње. Бавио сам се тадашњом скупштином Г17, наводно демократске и европске странке на којој је дозвољено кандидовање само онима којима то одобри кандидат за председника странке - г. Млађан Динкић.

Данас је „лигња“ о којој сам онда писао, усред врелог лета, коначно доживела дубоку и хладну зиму.

Пре тринаест година стотине хиљада Срба изашло је на улице да би допринели паду једног човека - Слободана Милошевића.

Милошевић је био председник формално малих овлашћења, једне кратковеке, раскомадане државе која је одбројавала своје последње дане.

Милошевићеви људи су већим делом већ били променили страну користећи се урођеном политичком шизофренојом новог победника - Демокртске опозиције Србије. Ипак, Милошевићев пад био је симболичан крај једног режима, који у Србији није настао 1990, већ много година раније.

Избацивање из владе Млађана Динкића зато не може бити тек један тактички потез релативизације очигледне ревизије избора која је суштински извршена реконструкцијом владе.

Изгон Динкића и његовог УРС-а из Владе Републике Србије представља суштински крај транзиције у Србији. Симбол свега лошег што је тај, иначе неопходан и неминован, процес донео био је управо Млађан Динкић, заједно са својом Групом 17 и Уједињеним Регионима Србије.

Како је до свега тога дошло?

Динкић током протеклих тринаест година није био најважнији политичар Србије, нити је сада на челу Србије политичка опција која мање лута или према политици, економији и Европској унији има другачији став.

Динкићева странка настала је са идејом спровођења неопходних и болних промена, модернизације државе и њене привредне, припреме Србије за успешан и достојанствен улазак у Европску унију.

Стварање Г 17 Плус било је добродошло и потенцијално корисно за Србију. Крајем деведесетих година велика већина српских политичара разумела је да су промене неопходне, али је о њима знала јако мало. Невладина организација коју је предводио млади научник са Београдског универзитета, аутор једне од најпопуларнијих књига објављених у том раздобљу, имала је амбицију да понуди решења, пре свега економска, за једну државу која је преживела рат, санкције, касније бомбардовање и распад; окружену агресивним национализмима, са народном већином којој се из сасвим призмених разлога допадао банкротирали социјализам, те снажним ауторитарним, популистичким и ксенофобним традицијама. Све то у доба кризе уверења и идеологија у Западној Европи, а камо ли у Србији.

Све те реформе требало је спровести у сарадњи са САД и ЕУ које су могле понекога овде да помогну, али нису желеле да подрже саму Србију. Споменимо на послетку и чињеницу да је већина стручњака са искуством била у владајућем режиму или у иностранству. Требало је много уверења, снаге и храбрости, али и пожртвовања, да такав један програм буде осмишљен и спроведен у условима једног „пунског мира“ који Србија и данас преживљава, у једном девастираном и подељеном друштву.

Млађан Динкић је створио невладину организацију чију је окосницу чинило седаманаест економиста и започео кампању за промене и транзицију у држави. Као такав допринео је стварању ДОС-а, његовој мирној победи и транзицији власти која је уследила.

Као млади и енергични гувернер био је током наредне две године једна од најпопуларнијих личности реформског естаблишмента. Ипак, већ тада показале су се, поред способности, енергије и знања и неке друге његове особине.

Транзициону Србију повео је тада човек који је био посвећен само свом послу и каријери. Ако је водио монетарну политику, водио ју је тако да са њом може да иде у изборну кампању без обзира на владу, ако је касније водио финансије водио их је не водећи рачуна о министарству економије, ако је водио економију био је по традицији у спору са министром финансија. Поред тог ускогрудог погледа на политику, био је снажно емотивно везан за своју слику на екрану малог ТВ пријемника у боји. Имао је одговоре на сва

Зима једне лигње

Пише: Чедомир Антић
четвртак, 08 август 2013 12:26

питања, посебно на она која га се нису тицала, а могла су нашкодити његовим политичким противницима. Било је и тема у које се није мешао, остављајући своје савезнике у ДОС-у да буду жртве огорчења транзиционих губитника.

У време када је народ требало просвећивати и примером уверавати у неопходност болних и ружних економских промена, он се понашао као мађионичар и портпарол. Прозлогласне ТВ Пинк је објавио пад Милошевићевог режима, преко ТВ Пинка је водио и кампању Мирољуба Лабуса за председничке изборе.

Афере Национална штединица, Кипар...свакако не би биле овако присутне у јавности да је политика коју је водио Динкић икада имала главу и реп и да је није представљао на главним одборима или конференцијама за новинаре у тинејџерском заносу, са самозадовољним осмехом и размахнутим згрченим рукама као неку финту која је њега највише одушевила и коју ће сам најдуже памтити.

Опозиција га је мрзела (говорили су да су Србију највише упропастили Ф16 и Г17), ДСС га је видео као идеалну мету преко које је критикујући странце и експерте гађао ДС, а ДС је подозревао да ће се промућурни експерти окористити о његове бираче и страначку машину како би се сами домогли власти. Време је показало да су сви били у праву.

Када је пропао покушај потискивања Коштунице, заузетог владавином над безмало виртуелном СРЈ, избором Лабуса за председника Србије, Г17 је прерастао у странку.

После убиства Зорана Ћинђића, влада крњег ДОС-а забринула се зато што је поред њених странака и Г17 почео да добија на популарности. Тада је Динкић смењен са места гувернера Народне банке Југославије (НБЈ) једним од оних подлих трикова према којима је оснивањем нове народне банке (НБС), по логици ствари изабран и нови гувернер.

Динкић је тада отишао у опозицију. Први и последњи пут тада се потрудио да странци донесе целовит изборни програм.

Ипак, Живковићева влада, за коју често нетачно говоре да је пала оставком из моралних разлога, срушена је подземним парламентарним активностима у којима су важну улогу одиграли пребегли посланици - од Орлићевих социјалдемократа до Батићевог Рафаиловића. Сви они бежали су Динкићу. Ту су наравно биле и афере - од Бодрума до Јањушевића и Колесара.

Иза обелодањивања свега тога стајао је испред осталих Динкић. Проблем ових афера био је њихово процесуирање. Требало је времена да се покаже да један део ових оптужби није тачан, други је погрешно формулисан (пошто је најважније било да падне влада, а не да буде постигнута правда) а оно што је било тачно и добро конципирано завршило је у забораву са кажњавањем маргиналних личности.

Најгора од свега била је чињеница да је у свему томе Динкић видео средство, па су тешке речи и оптужбе са његове стране касније биле олако заборављане, а непријатељи претварани у пријатеље.

Однос са Тадићем и посебно са Велимиром Илићем је током протеклих десет година зато више личио на теленовелу него на политички однос случајних коалиционих партнера у танзиционој политичкој џунгли.

Млађан Динкић и Г17 јединствена су појава у историји парламентаризма. Били су на власти пре него што су регистровани као политичка странка (2000-2002/3) пошто су дали управу Народне банке Југославије, потпредседника савезне владе, савезног министра пољопривреде и министра здравља у влади Србије.

Као политичка странка владали су Србијом од марта 2004. до јула 2013. године. У кратком раздобљу у прелазу из 2006. на 2007. годину страначки министри су се повукли из владе, али директори, високи чиновници и контрола је остала у рукама странке.

Слично се догодило и 2011. године.

Динкић је остао без места потпредседника Цветковићеве владе, али су страначки министри као беле раде повукли оставке и остали на власти. Г17 и зато остаје феномен, пошто у Источној Европи, колико ми је познато, нема странке која се тако дуго и успешно одржала на власти.

Зима једне лигње

Пише: Чедомир Антић
четвртак, 08 август 2013 12:26

